

Turvallisuus ja ihmiskauppa Siinain niemimaalla

Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. maaliskuuta 2014 turvallisuustilanteesta ja ihmiskaupasta Siinailla (2014/2630(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 15. maaliskuuta 2012 antamansa päätöslauselman ihmiskaupasta Siinailla, erityisesti Solomon W:n tapauksesta¹, 16. joulukuuta 2010 antamansa päätöslauselman Siinailla panttivankeina pidettävistä Eritrean pakolaisista² ja 6. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman Egyptin tilanteesta³,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Catherine Ashtonin 11. syyskuuta 2013, 3. ja 8. lokakuuta 2013, 24. joulukuuta 2013 ja 24. tammikuuta 2014 antamat julkilausumat Siinain turvallisuustilanteesta ja 17. helmikuuta 2014 antaman julkilausuman terrorismista Siinailla;
- ottaa huomioon Europolin 3. maaliskuuta 2014 julkaiseman asiakirjan ”Irregular migrants from the Horn of Africa with European sponsors kidnapped for ransom and held in the Sinai”;
- ottaa huomioon vuonna 1950 tehdyn Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artiklan,
- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n välisen Cotonoun kumppanuussopimuksen,
- ottaa huomioon pakolaisten oikeusasemaa koskevan YK:n yleissopimuksen vuodelta 1951 ja sen vuoden 1967 lisäpöytäkirjan sekä YK:n ihmisoikeusneuvoston (UNHCR) ja Egyptin hallituksen yhteisymmärryspöytäkirjan vuodelta 1954;
- ottaa huomioon Afrikan yhtenäisyysjärjestön yleissopimuksen Afrikan pakolaisongelmien erityiskysymyksistä;
- ottaa huomioon kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen vuodelta 1984 ja ihmiskaupan vastaisen Euroopan neuvoston yleissopimuksen vuodelta 2005,
- ottaa huomioon vuonna 2000 hyväksytyn, kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista YK:n yleissopimusta täydentävän Palermon pöytäkirjan ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemisestä, torjumisesta ja rankaisemisesta ja erityisesti sen 6 ja 9 artiklan,
- ottaa huomioon 20. syyskuuta 2002 hyväksytyn Brysselin julistuksen ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjunnasta,

¹ EUVL C 251 E, 31.8.2013, s. 106.

² EUVL C 169 E, 15.6.2012, s. 136.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0100.

- ottaa huomioon oleskeluluvasta, joka myönnetään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tekeville kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi, 29. huhtikuuta 2004 annetun neuvoston direktiivin 2004/81/EY ja ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta 5. huhtikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU,
 - ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 2 artiklan, 6 artiklan 1 kohdan, 7 artiklan ja 17 artiklan (”Jokaisella on oikeus lain suojaan sellaisilta puuttumisilta tai loukkauksilta.”),
 - ottaa huomioon EU–Egypti-assosiaatiosopimuksen ja erityisesti sen johdanto-osan ja 2 artiklan,
 - ottaa huomioon Egyptin arabitasavallan perustuslain 89 pykälän ja vuoden 2010 lain N:o 64 ihmiskaupan torjunnasta,
 - ottaa huomioon Israelin soluttautumisen vastaisen lain,
 - ottaa huomioon Eritreaa koskevat UNHCR:n suuntaviivat;
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 122 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että terrori-iskut, aseiden leviäminen, ulkomaisten ja egyptiläisten jihadistien soluttautuminen ja Siinain paikallisväestön joidenkin osien radikalisoituminen ovat luoneet kasvavia turvallisuushaasteita Egyptissä, Israelissa ja muissa alueen maissa; toteaa, että Siinain turvallisuustilanne on heikentynyt nopeasti sen jälkeen kun Egyptin entinen presidentti Mohamed Mursi syöstiin vallasta heinäkuussa 2013 ja että useat ääriryhmät ovat tehneet turvallisuusolosuhteista epävakait, ja toteaa myös, että enimmäkseen Egyptin turvallisuusjoukkoja ja niiden kalustoa vastaan on tehty yli 250 terrori-iskua, joissa yli sata henkeä on kuollut, suurin osa heistä poliiseja ja sotilashenkilökuntaa; toteaa, että suuri huolenaihe ovat myös Suezin kanavan alueeseen ja kaasuputkiin kohdistuvat terrori-iskut;
- B. toteaa, että ääriryhmien soluttautuminen haittaa pyrkimyksiä parantaa Siinain turvallisuustilannetta; huomauttaa, että useat al-Qaidaan kuuluvat tai sen innoittamat terroristiryhmät toimivat edelleen alueella; toteaa, että jotkut näistä ryhmistä ovat laajentaneet terroristitoimintaansa Siinain ulkopuolelle; panee merkille, että muut Siinailla toimivat paikalliset aseelliset ryhmät eivät kuulu ääriryhmiin vaan ovat aseistettuja beduiineja, jotka ovat sekaantuneet salakuljetukseen ja ihmiskauppaan;
- C. ottaa huomioon, että Egyptin asevoimat ovat viime aikoina käynnistäneet sotilasoperaatioita Siinailla torjuakseen terrorismia ja ääriryhmiä ja parantaakseen turvallisuustilannetta; toteaa, että Egyptin hallitus ja turvallisuusjoukot vaikuttavat kyvyttömiltä saamaan Siinain turvallisuustilannetta hallintaansa; huomauttaa, että alueella vallitseva lainvalvonnan puute antaa rikollisverkostoille, ihmiskauppiaille ja muille rikollisjoukoille mahdollisuuden toimia kenenkään estämättä ja rankaisematta; toteaa, että ihmiskauppa vaikuttaa jatkuvan Siinailla ennallaan huolimatta Egyptin turvallisuusjoukkojen meneillään olevasta kampanjasta; huomauttaa, että Siinai on toiminut pitkään salakuljetusreitteinä Gazan alueelle ja sieltä pois; panee merkille, että Siinain tapahtumia koskevan tiedotuksen puute aiheuttaa huolta;

- D. toteaa, että paikallisen beduiiniväestön sosioekonominen marginalisoituminen on yksi tärkeimmistä syistä Siinain turvallisuushaasteisiin; huomauttaa, että Siinain asukkaat ovat pitkään kärsineet köyhyydestä, syrjinnästä ja terveyspalvelujen ja koulutuksen rajoitetusta saatavuudesta, mikä on etäännyttänyt heidät viranomaisista, jotka ovat jättäneet heidän tilanteensa ja tarpeensa huomiotta;
- E. ottaa huomioon, että tuhannet turvapaikanhakijat ja maahanmuuttajat pakenevat kotimaistaan Afrikan sarvessa joka kuukausi ihmisoikeusrikkomusten ja humanitaarisen kriisin vuoksi; toteaa, että Eritrean ihmisoikeustilannetta käsittelevän YK:n erityisraportoin mukaan pelkää Eritreasta pakenee joka kuukausi jopa 3 000 henkeä; ottaa huomioon, että arvioiden mukaan tuhansia ihmisiä on siepattu itäisessä Sudanissa, viety Egyptiin ja kidutettu Siinailla ja että yli 4 000 henkeä on kuollut vuoden 2008 alun jälkeen; toteaa, että noin tuhannen afrikkalaisen pakolaisen uskotaan olevan parhaillaan vangittuina;
- F. toteaa, että tuhannet ihmiset menettävät henkensä ja katoavat Siinailla joka vuosi ja että ihmiskauppiat sieppaavat lukuisia muita, myös naisia ja lapsia, pakolaisleireiltä tai niiden lähistöltä, erityisesti Sudanissa sijaitsevalta Shagarabin pakolaisleiriltä, tai ihmisten ollessa matkalla sukukokoontumisiin Sudanissa tai Etiopiassa ja pitävät näitä lunnaiden toivossa panttivankeina; ottaa huomioon, että ihmiskaupan uhreja käytetään hyväksi erittäin halventavalla ja raa'alla tavalla, heitä kohdellaan järjestelmällisen väkivaltaisesti ja kidutetaan, raiskataan ja käytetään hyväksi seksuaalisesti ja pakkotyössä tai heitä surmataankin elinkauppa varten; toteaa, että uhrien, naapurien ja ihmisoikeusjärjestöjen mukaan tätä varten on perustettu erityisiä kidutusleirejä;
- G. ottaa huomioon, että on olemassa uskottavia kertomuksia, joiden mukaan osa Sudanin ja Egyptin turvallisuusjoukoista tekee salaa yhteistyötä turvapaikanhakijoilla ja maahanmuuttajilla kauppaa käyvien kanssa, ja toteaa, että Sudan ja Egypti eivät kumpikaan ole juurikaan onnistuneet vastuullisten virkamiesten tutkinnassa ja syytteen asettamisessa, mikä on vastoin maiden YK:n kidutuksen vastaisen yleissopimuksen mukaisia velvoitteita; toteaa, että Egyptin viranomaiset ovat kieltäneet tällaisten tapausten olemassaolon;
- H. ottaa huomioon, että ihmiskauppa Siinailla on järjestäytyneelle rikollisuudelle äärimmäisen kannattavaa liiketoimintaa; ottaa huomioon, että UNHCR:n mukaan on perustettu monitasoisia ihmiskauppaverkostoja, joihin kuuluu ihmisten salakuljettajia, kidnappajia, kuten rashaida-heimon kaltaiset ryhmät Eritreassa ja Koillis-Sudanissa, pakolaisleireillä toimivia välittäjiä, lahjottuja sotilaita, poliiseja ja rajavalvontahenkilöstöä sekä rikollisia Egyptin beduiiniyhteisöistä;
- I. toteaa, että ne, jotka eivät pysty saamaan lunnaita kokoon, joutuvat usein surmatuiksi ja vaikka pyydetty lunnat maksettaisiinkin, ei ole takuita, että panttivangit vapautetaan; panee merkille, että ihmiskauppaketjussa on syntynyt uusi käytäntö niiden panttivankien suhteen, jotka eivät saa lunnaita kokoon;
- J. toteaa, että Siinailta hengissä selvinneet tarvitsevat fyysistä ja henkistä tukea; huomauttaa, että useimmat Siinailta hengissä selvinneet kuitenkin pidätetään, heille ei anneta lääketieteellistä hoitoa tai sosiaalipalveluja, heitä vaaditaan allekirjoittamaan papereita, joita he eivät ymmärrä, eivätkä he saa oikeusapua määräraissa ja että monet heistä palautetaan kotimaihinsa palauttamiskiellon periaatteen vastaisesti;

- K. ottaa huomioon, että saatujen tietojen mukaan Egyptin viranomaiset eivät anna UNHCR:lle pääsyä Siinailla pidätettyjen turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien luo eivätkä ne pyri tunnistamaan mahdollisia ihmiskaupan uhreja heidän joukossaan; toteaa, että Egyptin pakolaisten asemaa koskevaan YK:n yleissopimukseen esittämät varaukset rajoittavat oikeutta koulutukseen, sosiaaliturvaan ja työhön;
- L. ottaa huomioon, että monet uhrien perheenjäsenistä asuvat EU:n jäsenvaltioissa; toteaa, että viimeisimmän Europolin julkaisun mukaan useissa jäsenvaltioissa on raportoitu järjestäytyneiden Siinain beduiinirikollisryhmien puolesta tapahtuneesta kiristyksestä EU:n sisällä; katsoo, että on EU:n edun mukaista tietää, mitkä rikollisjärjestöt ovat osallisina kiristysprosessissa;
- M. ottaa huomioon, että UNHCR:n mukaan Israelissa asuu 53 000 afrikkalaista turvapaikanhakijaa, jotka ovat saapuneet maahan Egyptin kautta vuodesta 2005 alkaen; toteaa, että ennen kesäkuuta 2012 keskimäärin 1 500 turvapaikanhakijaa saapui Israeliin joka kuukausi Siinain kautta ja että Israelin viranomaisten mukaan tämä luku laskee huomattavasti vuonna 2013 Israelin ja Egyptin rajalle rakennetun aidan valmistumisen jälkeen; panee merkille, että UNHCR on ilmaissut huolensa Israelin soluttautumisen vastaisen lain viimeaikaisesta muutoksesta, joka rajoittaa vielä lisää turvapaikanhakijoiden oikeuksia;
- N. ottaa huomioon, että EU on toistuvasti kehottanut Egyptiä ja Israelia kehittämään ja parantamaan niiden alueella asuville tai niiden alueen läpi kulkeville turvapaikanhakijoille ja pakolaisille tarjottavan avun ja suojelun laatua; ottaa huomioon, että Sudanin viranomaiset pyysivät 7. marraskuuta 2013 EU:lta apua ihmiskaupan suhteen;
1. tuomitsee äskettäiset terrori-iskut turvallisuusjoukkoja ja siviilejä vastaan Siinailla; on erittäin huolissaan Siinain turvallisuustilanteen jatkuvasta heikkenemisestä ja pyytää Egyptin väliaikaishallintoa ja turvallisuusjoukkoja tehostamaan pyrkimyksiään alueen turvallisuuden parantamiseksi kansainvälistä oikeutta sekä voimankäyttöä ja poliisitoimia koskevia kansainvälisiä normeja noudattaen ja kansainvälisen yhteisön tuella; ilmaisee huolensa siitä, että jatkuvat levottomuudet voivat aiheuttaa epävakautta koko Egyptissä parhaillaan meneillään olevan siirtymäkauden aikana;
 2. tuo julki syvän huolensa ilmoitetuista ihmiskauppatapauksista Siinailla ja tuomitsee mitä jyrkimmin järkyttävän hyväksikäytön, jonka kohteeksi ihmiskaupan uhrit joutuvat; esittää myötätuntonsa Siinain ihmiskaupan uhreille ja heidän perheilleen ja korostaa jälleen Egyptin ja Israelin hallitusten vastuuta ihmiskaupan torjunnassa tällä alueella; panee merkille viranomaisten ponnistelut ja tähdentää, että kaikkiin Egyptin turvallisuusjoukkojen Siinailla suorittamiin sotilaallisiin ja lainvalvontaoperaatioihin olisi kuuluttava toimia, joilla pyritään pelastamaan ihmiskaupan uhrit, suojelemaan ja auttamaan heitä, eritoten naisia ja lapsia, varmistamaan, että he eivät joudu uudelleen uhreiksi, sekä pidättämään ihmiskauppiat ja heidän kanssaan yhteistyössä toimivat turvallisuusviranomaiset ja asettamaan nämä syytteeseen ja vastuuseen teoistaan;
 3. muistuttaa, että paikallisen beduiiniväestön marginalisoituminen on yksi kriisin perussyistä; palauttaa mieliin, että kriisin mahdollisen ratkaisun olisi sisällettävä kattava kehitysohjelma, jonka avulla pyritään parantamaan paikallisen beduiiniväestön sosioekonomista asemaa ja olosuhteita, myös poliisin ja sotilasvoimien saatavuutta, sekä lisäämään heidän osallistumistaan poliittiseen prosessiin;

4. kehottaa Egyptin viranomaisia noudattamaan omia ihmiskaupan vastaisia lakejaan, jotka takaavat ihmiskaupan uhreille syytesuojan ja oikeuden apuun ja suojeluun, sekä uuden perustuslain 89 pykälää, jossa kielletään orjuus ja kaikenlainen sorto ja ihmisten hyväksikäyttö vastoin näiden tahtoa, ja kehottaa Egyptiä myös panemaan kansallisessa lainsäädännössään täytäntöön kaikki niiden yleissopimusten periaatteet, joiden osapuoli Egypti on; panee merkille Egyptin pääministerin 9. maaliskuuta 2014 antaman säädöksen, jolla perustetaan kansallinen koordinoitukomitea laittoman maahanmuuton torjumiseksi; kehottaa Egyptin viranomaisia keräämään ja julkaisemaan tilastoja ihmiskaupan uhreista;
5. korostaa Siinailta hengissä selvinneille annettavan suojelun ja avun ja erityisesti lääkinnällisen, psykologisen ja oikeusavun merkitystä; kehottaa kaikkia asianomaisia määrämaita estämään Siinailta hengissä selvinneiden pidätykset, ottamaan käyttöön parannettuja järjestelmiä uhrien tunnistamiseksi, tarjoamaan näille oikeudenmukaisia ja tehokkaita turvapaikkamenettelyjä ja mahdollisuuden ottaa yhteyttä UNHCR:ään, arvioimaan kaikki tapaukset yksilöllisesti ja välttämään heidän karkottamistaan palauttamiskiellon periaatteen vastaisesti; kehottaa antamaan YK:n elimille ja ihmisoikeusjärjestöille mahdollisuuden päästä kaikille ihmisten salakuljetuksesta ja ihmiskaupasta kärsiville alueille Siinailla ja antamaan niille avoimen ja kattavan pääsyn pidätyskeskuksiin, joissa turvapaikanhakijoita ja pakolaisia säilytetään;
6. pitää myönteisenä Israelin korkeimman oikeuden 16. syyskuuta 2013 tekemää päätöstä kumota soluttautumisen vastaisen lain säännös, jossa säädettiin automaattisesta pidättämisestä, mutta kehottaa Israelia kumoamaan 10. joulukuuta 2013 annetun lain, joka mahdollistaa turvapaikanhakijoiden vangittuina pitämisen määrittelemättömän ajan; kehottaa määrämäiden viranomaisia kohtelemaan turvapaikanhakijoita pakolaisia ja ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden mukaisesti;
7. palauttaa mieliin, että tuhannet eritrealaiset pakenevat joka kuukausi maastaan järjestelmällisten ja kaikkialle levinneiden ihmisoikeusloukkausten vuoksi; muistuttaa Sudanin viranomaisia niiden velvoitteesta taata pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden turvallisuus ja siitä, että on ensisijaisen tärkeää viipymättä kehittää ja panna täytäntöön pysyviä ja asianmukaisia turvatoimia Shagarabin pakolaisleirillä;
8. korostaa koordinoitun alueellisen toiminnan merkitystä turvallisuustilanteen parantamiseksi ja ihmiskaupan torjumiseksi Siinailla ja vaatii lisää kansainvälistä tukea ja enemmän yhteistyötä tällä alalla Egyptin, Israelin, Libyan, Etiopian, Eritrean ja Sudanin hallitusten välillä sekä asianomaisten järjestöjen, myös YK:n monikansallisten joukkojen ja tarkkailijoiden, kanssa;
9. kannustaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan kaikkia toimia, joilla pyritään torjumaan ihmiskauppatoimintaa Siinailla, niiden ihmiskaupan torjumista koskevien kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti; kehottaa komissiota tähdentämään suhteissaan Eritrean hallitukseen ihmisoikeuksien kunnioittamista; korostaa jälleen kerran, että EU on tarjoutunut auttamaan viranomaisia niiden alueella asuville tai niiden alueen läpi kulkeville turvapaikanhakijoille ja pakolaisille tarjottavan avun ja suojelun laadun kehittämisessä ja parantamisessa; pitää myönteisenä Sudanin hallituksen EU:lle esittämää avunpyyntöä;
10. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja komissiota ottamaan tämän ensisijaisen tärkeänä aiheena Egyptin, Israelin ja Sudanin kanssa käytävän poliittisen vuoropuhelun asialistalle sekä toimimaan aktiivisesti yhdessä UNHCR:n kanssa

toimintaryhmän perustamiseksi niiden valtioiden kanssa, jotka ovat mukana ihmiskauppaketjun eri vaiheissa, mukaan lukien alkulähde, kauttakulku ja määränpää;

11. on erittäin huolissaan tiedoista, joiden mukaan EU:sta käsin tapahtuu kiristystä; muistuttaa EU:n viranomaisia näin ollen niiden velvollisuudesta toimia ja kehottaa EU:n ulkoministerejä ja oikeusministerejä ryhtymään asianmukaisiin toimiin; kehottaa EU:n toimielimiä painostamaan Israelia ja Egyptiä ryhtymään toimiin ihmiskaupan torjumiseksi Siinailta ja Europolin tulevien suositusten täytäntöönpanemiseksi;
12. antaa tunnustusta joidenkin beduiiniyhteisöjen johtajien ja egyptiläisten ja israelilaisten ihmisoikeusjärjestöaktivistien toiminnalle, kun nämä tarjoavat apua ja lääketieteellistä hoitoa ihmiskaupan uhreille Siinailta, ja kehottaa kansainvälistä yhteisöä ja EU:ta rahoittamaan jatkossakin kansalaisjärjestöjen vetämiä hankkeita seudulla;
13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille, Egyptin, Israelin, Eritrean ja Sudanin hallituksille, Egyptin parlamentille, Israelin knessetille, Sudanin kansalliskokoukselle, Eritrean kansalliskokoukselle, YK:n pääsihteerille ja YK:n ihmisoikeusneuvostolle.